

OD NASICH DOPISOVATELŮ.

Houston, Tex. — Ctená redakce! Ze San Louis Potosi vyjel jsem s ranním vlakem, tak že jsem měl příležitost pozorovati krajinu a čím farther mexický se zanáší. Bylo to tenkrát v měsíci únoru, v kterémž na severu panuje posud krutá zima, zde však bývalo slunce ležet. Dráha vede krásným údolím až do Laredo mexického. Osvy byly již čtyry stopy vysoké a místy se již žaly. Koupil jsem otěpku za americký pěticient a poslal jsem ji do města San Antonio svému příteli. Express mne ovšem stál na tu otěpku 75c. Kukuřice i brambory byly v květu. Kukuřice jest hlavní plodinou a vůbec potravinou v Mexiku. Dobytky se tu hojně pěstuje a též kozy mexické. Velké stáda dobytka hovězího i skopového je viděti napořád. Na některých dráhách mexických vlaky noční dohou nejezdí, to snad k vůli těm četným stádům, jež se podél kolejí pasou. Město Monterey má kol 65,000 obyvatelů a soudím, že asi polovina jich musí býti ze Spoj. Států. Obchody zařízeny jsou po americku. Kostelů zdálo se mi, že jest tu více než dost. Monterey leží v kopité krajině a nalezá se tu hojně železné rudy a nedaleko i znamenité uhli. Nyní tam staví se železárny obřadským kapitálem, začínaje se elektrická dráha a elektrické osvětlení. Pomezky pro farmaření jsou zde tak jako všude, rozličné ceny, od 50 ctů, do 25 akr. Město Laredo mexické leží na západním břehu řeky Rio Grande, jak jsem již v jednom z mých prvých dopisů sdělil. Obyvatelstva čítá kolem 20,000. Nalézá se tu posádka mexického vojska a v pravdu jednoho mexického důstojníka jsem si město prohlédl. Domy jsou vesměs jednopatrové a zřídka cibelné. Uvnitř města jsou po třech stranách krámy a obchody s různým zbožím mexickým. Američana zde zřídka potká. Čtvrtá strana města jest obývána posádkou. Kasárna jsou vystavena z cihel a kolem nich je vysoký dřevěný plot z dužin moučkových sudů, které jsou jedna nad druhou přibíta. Jest to ovšem plot slabý, ale stráž je tu velmi přísná a kdo by se pokusil o uprchnutí, má pěknou příležitost zůstat ležeti bradou vzhůru. Krajina od města Brownsville až po El Paso jest rovná a ne příliš zajímavá. El Paso leží nedaleko Nového Mexika a blízko Arizony. Zde se křížuje dráha Southern Pacific s dráhou Mexican Central. Tato dráha běží tím nejkrásnějším údolím celého Mexika do města Chihuahua a křížuje se s dráhou International Mexican. Příbytek mexického farmera je takovýto: Pod velkým kmenem stromu mequit hodí přes větve velkou plachtu a udělá si stan; aneb naznačí si do čtyř stran velikost světnice a vykopá malou brázdíčku, do které zapíchá rákos 15 stfevic dlouhé a sváže dohromady, načez si rozdělá hlínu na měkko a žena ze strany jedné a muž z druhé rákos vymazují, až je úplně stavba hotova, načez se do ní odstěhují. Taková jest též i střecha. Dvěře a okna nejsou žádné. Ve větších městech bývají na místo skla v oknech míže železné a to proti krádeži, která se v Mexiku napořád páse. Lidé jest lenivý a ku krádeži nakloněný. Zde u nás máme teď hojně zeleniny v trhu, hrách v lukách stojí \$1.50 bušl. — Přítě napíšu něco o Floridě a jejích sadech oranžových. S úctou F. G. Pfiybl.

Detroit, Mich. — Ctená redakce! Dostávám časopis Váš časem do rukou a musím doznat, že ten Váš dopisovatel z Ontario v Kanadě musí být zkušený muž a bydlí v této zemi dlouhou dobu. Mně se líbí jeho dopisy lépe než kterého jiného dopisovatele a dočká se povímnoti i mexičtí anglickým lidem. Mezi přistěhovalci jest zde zejména málo těch, kteří zde byli před válkou a mohou vyprávěti o poměrech tehdejších. V úctě M. Sheldon.

Plasy, Nebr. — Ctená redakce! Teď zasládo ticho, jak v té přírodě, tak i po té vřavě volební. Ptačstvo se nám odštěhovalo do teplejších krajín, přiroda se přidila rochem zimním, takřka smutečným, jako by truchlila s ubohými demokraty a republikány nad porážkou jejich čekance pro presidentství. Vše to jejich humbukářství, volební řeč a sliby spadly a málo co se již mluví o politice. Je to až ku podivu jak se dali lidé omámit a zfanaticovat těmi stříbrnými sliby. I každé dítě ví, čemu by mělo dát přednost, zdali stříbrnu aneb zlato a mnozí lidé rozumí dali se svéstí několika křiklouny a smyšlenými sliby právě tak, jako se dali chytit před čtyřmi lety. Obzvláště když rás někdo obelže, tedy mu podruhé nevěřme, ale tentokrát bychom jim dost, že věřili zas, až to, co se jim povídalo, bylo proti zdravému rozumu. Byli někteří tak bláhoví, že si mysleli, kdýž byl Bryan zvolen, že by bylo hned všeho dost. Mysleli si to právě tak jako před 4 lety, ale ještě do dnes čekají na všechno to dobré, co se jim tehdy slibovalo. V téhle volbě bylo zas viděti nejlépe, jak se lidé pro pravdu hněvají. Měli jste vidět a slyšet jak se mnozí čertili nad tím obrázkem, kterak jede Bryan na tom staromodném bicyklu do Washingtonu a zůstane pozadu za McKinleym. Zlobili se velice nad tím, kdýž Pokrok ujistoval, že McKinley bude zvolen a přece mluvil pouze jen pravdu. Teď zase mají radost z toho, že přý přece Nebrasku McKinley nedostal. Pokrok Západu přý se držel tak houževnatě republikánské strany proto, že měl pan redaktor slibeno místo za konsula do Prahy a pan Rosewater mu k tomu pomáhal, ale kdýž ta Nebraska se tak špatně pro McKinleyho okázala, tak přý pan Rosický ostane doma a dobře mu tak! — Z mého dřívějšího dopisu víte, že jsme měli dobrou úrodu na drobné obilí a kukuřice mnohoslibnou. To se také splnilo a již dávno nebylo tolik korný co letos. Je jí více vedle výpek než jiná léta bylo v výpěch. Jenom že je za deset centů bušl a farmáři čekají na nového presidenta, že ji bude kupovat a vozit do cizí země a nutit lidi, že ji musejí brát, jinak že mi také nebudem kupovat od nich. Tak jsou ještě lidé hloupi. S úctou váš Jos. Kastl.

Market Lake, Idaho. (Ze soukromého dopisu.) Já jsem pořád tak zaměstnán stavbou, že mi nerbývá ani času k napsání pár řádek pro vaší nejnost. Právě stavím chlév pro dobytek, až po střechu již to mám hotové a nahoru jsem naložil asi deset tun sena prozatím místo střechy. Ještě dobře, že nám krásné počasí dosud nadržovalo. V dnech 3. a 4. listopadu jsem se odstěhoval do svého stavění a doposud nemáme vše v pořádku umístěné. Právě jsem dohotovil studnu, máme jen 12 stfevic hlubokou a pouze dva a půl stfevice vody, ale nevyčerpatelné. Ještě bych si přál asi 14 dní krásného počasí, neb mám ještě stavět kurník a sklep, bez čehož se nemohu obeft. A pak potřebujem připravit nějaké palivo na zimu. Zde vůbec topí se dřívím, které sbíráme okolo řeky. Místy jsou ho hory naplaveného a též dosti roste po březích. Dosud jsme topili tím suchým "sage brushem", jehož je zde dostatek a hodí se výborně za palivo pro léto, neboť hoří čeravě jako kukuričné klasy. Na zimu si chceme však zapatřiti vydatnější palivo. Na uhli nezbyvájí peníze a chce se obejft bez něj. Jest v ceně jako bylo ve Washoo, totiž měkké uhli, však tvrdé je

asi za \$15 tun. Dne 25. listopadu nám napadlo trochu, asi dva palce, a v den důkvažení bylo chladno. Včera se však opět oteplilo a dnes jest krásně a doufám, že tento sněh posud nezahatane ležet, sna země jest úplně rozmražená. Já dne 25. ještě celý den orál. Městečko naše jest teď dosti živé, neb sem přiváží farmáři dosti obilí do trhu, až přes 200 for denně. Teď již tři firmy kupují obilí a plátí hotově jako jinde. Dřívě přý se zde brávalo obilí pouze za dluh neb za zboží. Ceny plátí se zde následovně: Za 100 liber pšenice \$1.17—1.20, oves 60—65c, brambory 30c, ječmen 75c, vše vždy za sto liber. Seno alfalfa \$3.50—4.00 tun, přorjín \$4.50 a timothy \$6.50. Dobytek jest zde v ceně jako v Nebrascce, pouze koně jsou laciné. Před 14 dny nás zde navštívil pan Lohart z Grafton, N. D. a zdržel se zde dva dny, je na cestě do Oregonu, navštívit svého bratra. Velmi se mu zde líbilo a slibil, pakliže se nenasadí u bratra v Oregonu, že se k nám v brzku přestěhuje. Přítě měsíce se nám přitěhuje pan Kufek z T. xas a bude nás tu tedy již 5 Cechů usazených, což je dosti dobrý základ pro českou osadu a doufám, že přes zimu nás hojně přibude. S přátelským pozdravem Váš J. Ledvina.

New York. Kdo pozoruje naše zdejší české časopisy jak mluví a plátí jménem našeho dělnictva, ale ve skutečnosti jednají na úkor téhož dělnictva, musí nabýti přesvědčení, že ti dělníci musí býti úplně bez rozumu. Po celý čas trvání Progressivní doutníkářské unie, dokud nebyla přijata do Mezinárodní doutníkářské unie vyslaly se výbory k bossům, zaměstnavatelům dělníky uniové, aby oni dělníky propustili, že je zřábní dělníky lacinějšími. Stalo se tak ve velmi mnoho dílnách a tito hloupi neb zlomyslní opravovatelé světa pod vůdcovstvím sociálním snižovali cenu o jeden, dva až tři dolary, jen kdýž se získalo několik hlupců neb podlébčáků do řad socialismu. Dělníci jiní a mnohdykrát i od té samé sociální unie pod falešným jménem "pokrokářské" unie (Progressive) stávkovali týdný aneb měsíce proti utržením na mzde 5 neb 10 proc., vrhali se v boj na uchránění své mzdy, což jest čestné a zmužilé a mnohá rodina z hladu se až rozemohla. Křičelo se "vytrvejte", což jest na místě. Někdy bylo utrženo ze mzdy až 20 procent, ale to vše se vztahovalo jen na jistou část dělnictva, nejvíce na dělníky organizované. Ale přijmutím svobodné ražby stříbra 16 ku 1 by utrpělo dělnictvo srážku na mzde 50 procent a ta srážka mzdy by se nevztahovala jen na jeden odbor práce, neb na třídu dělnictva, tou srážkou by byli zastížení dělníci všech odborů práce, spojené i nespojené, zručné i nezručné, umělé i neumělé a jejich malé, velké, mladé i staré organizace by byly rázem zničeny i ty unie, na kterých se pracovalo po kolik věků a jejich stávka by neměla žádného účinku, poněvadž by to bylo po celých Spoj. Státech a najednou. Sociální a demokraté chtějí mít všecko laciné. Nuže, má-li býti věc laciná, musí jí tedy dělník lacinou udělat a té příležitosti se páni socialisté a demokraty tak ochotně uchopili, aby to dělnictvo přivedli úplně na mizinu. Kdýž ti opravovatelé chtějí všecko přlíš laciné a lacině pracovati, proč pak šli do Ameriky? Proč nezůstali kde byli, anebo nešli do Číny neb východní Indie, kde se pracuje za 8 neb 10 centů 14 hodin denně. Česky mluvící socialisté i demokraté v městě New Yorku pravili, že ty dolary při svobodné ražbě by byly úplně za jedno s nynějšími a stejně platí. Kdýž přý vláda Spoj. Států vytiskla ráz dolarový třebaš na kus starého podešvu, třebaš

to největší množství, že přece ty dolary budou mít tu hodnotu, co mají nyní, bez všeho zaručení. A to není pravda. Vše se má takto: V minulých letech razila vláda stříbrnou měnu na účet pokladny. Totiž, kupovala na dluh, za noty pokladní stříbro v ceně tržní, kteráž je nyní poloviční proti ceně bývalé, totiž, že stříbra koupěného za 100 dolarů, dá se raziti 200 dol. stříbrných. Tyto ražené peníze vláda v dávala a udávala za plnou cenu a bylo její povinností, aby je též v plné ceně udržovala přijímaním jich v plné ceně. Při svobodné ražbě stříbra kdo by měl 371 granů stříbra, mohl by si dát vyraziti naň vládou "jeden dolar". Stříbrať by přivezl do Washingtonu v hodnotě tekneře za \$50,000 stříbra dle ceny tržní a vláda by mu z něho razila \$100,000, jedno sto tisíc dolarů. Za ty peníze by nikdo neručil. Vláda by s nimi neměla co dělat, než že by je razila a proto by se takové peníze musely bráti jen podle váhy neb hodnoty stříbra v tom dolaru. A kus starého podešvu s rázem Sp. Států na něm, bez zaručení, by bylo i na dále jen opět kus starého podešvu, právě tak jako kamen, na který by vláda vyrazila: "totoť jest chléb", zůstal by kamenem. Papír, zaručený Spoj. Státy, má tu hodnotu jako zlato, ovšem ale jen po tak dlouho, pokud vláda chce a jest připravena jej v plné ceně udržovati. A oni to nemohou pochopit, poněvadž nechť doznat pravdu. Jejich princip jest obelhávat chudý lid a obohacovat se jeho škodou. Pozorovatel.

Dějiny národa českého, od Rezka a Dolenského, jest zvaný skvostný spis, s nečetným množstvím krásných vyobrazení a že skvotně vazbě. Stojí i s poštovní závělkou pouze \$3.50. Knih. Pokroku Západu.

RHEUMATISM
Povstává ze špatných jater a může býti vyhojen užíváním

Dr. J. H. McLEANA
BALSÁMU PRO JATRA A LEDVINY
Jistý prostředek proti nemocem jater, ledvin a ústrojí močových.
U lékárníků. Cena \$1.00 láhev.
The Dr. J. H. McLEAN MEDICINE CO., St. Louis, Mo.

JAK DOSTAT VÍNO ZDARMA.
Láhev nejlepšího vína a jedna hra karet přidány budou s každým galonem koupěných líhovin neb vína (vyjma piva aneb líhu) a sice úplně zdarma
od 10. prosince do 10. ledna.
Činíme tuto nabídku našim starým zákazníkům, které jsme za minulých šestnáct roků získali a zároveň abychom počet jich rozmnožili.
Každý, kdo nám zašle objednávku v ceně \$2.50 dle našich obvyklých cen, obdrží úplně zdarma láhev našeho nejlepšího vína a hru karet.
Přijďte a navštivte nás, neb nám dopišete
— budete vždy vítáni. Zášlete objednávky záhy, abyste se vyhnuli pozdějšímu návalu práce a zajištěli si brzké vyřízení.
M. Wollstein & Comp.
majitelé vždy správných obchodů:
M. WOLLSTEIN & CO.
523 11th St. ul., Omaha.
Chicago Liquor House, 402 sev. 15. ul.
Eagle Liquor House, 2224 Cuming ul.
a odvětví: **M. Wollstein & Co.**
2610 N. ulice v South Omaha.

BEROUN
Noví osadníci přijíždějí každodenně
Nové nádraží
bylo postaveno na stanici toto leto.
Jiný velký krám,
byl dohotoven a jest zásobován zbožím.
Katolický Kostel
bude postaven příští rok.
Český katolický kněz jest ve správě obce
Železniční společnost má mnoho set akrů dobrého pozemku blízko tohoto městečka. Toto jest výborná příležitost pro každého Čecha, který si přeje tak učiniti a vlastnit domov mezi svými krajany.
ZDARMA: Mapa a ilustrované spisky, podávající úplné podrobnosti, vztahující se k této osadě, zailou se všem krajanům zdarma.
Dopíše na
James Kluzáka,
903 Globe Building
ST. PAUL, MINN.
aneb na
HOPEWELL CLARKE,
poz. komisař St. P. & D. R.R.,
St. Paul, Minn.
Navštívíte Omahu?
Jest-li ano, neopomeňte zastaviti se v prostředí Prahy u starého známého
J. Ondráčka,
1332 již. 13. ul.
který má pro vás vždy nejlepší Omazký ágr, importované kořalky i vína všeho druhu, jakož i dobré doutníky.
Moje importované gránkové jest jediné toho druhu ve městě
Zastavte se u mně a přesvědčte se
1. 17
Pěkná kniha v elegantní vazbě jest vkusný a užitečný dárek vánoční. Pište k nám o seznam knih.

to největší množství, že přece ty dolary budou mít tu hodnotu, co mají nyní, bez všeho zaručení. A to není pravda. Vše se má takto: V minulých letech razila vláda stříbrnou měnu na účet pokladny. Totiž, kupovala na dluh, za noty pokladní stříbro v ceně tržní, kteráž je nyní poloviční proti ceně bývalé, totiž, že stříbra koupěného za 100 dolarů, dá se raziti 200 dol. stříbrných. Tyto ražené peníze vláda v dávala a udávala za plnou cenu a bylo její povinností, aby je též v plné ceně udržovala přijímaním jich v plné ceně. Při svobodné ražbě stříbra kdo by měl 371 granů stříbra, mohl by si dát vyraziti naň vládou "jeden dolar". Stříbrať by přivezl do Washingtonu v hodnotě tekneře za \$50,000 stříbra dle ceny tržní a vláda by mu z něho razila \$100,000, jedno sto tisíc dolarů. Za ty peníze by nikdo neručil. Vláda by s nimi neměla co dělat, než že by je razila a proto by se takové peníze musely bráti jen podle váhy neb hodnoty stříbra v tom dolaru. A kus starého podešvu s rázem Sp. Států na něm, bez zaručení, by bylo i na dále jen opět kus starého podešvu, právě tak jako kamen, na který by vláda vyrazila: "totoť jest chléb", zůstal by kamenem. Papír, zaručený Spoj. Státy, má tu hodnotu jako zlato, ovšem ale jen po tak dlouho, pokud vláda chce a jest připravena jej v plné ceně udržovati. A oni to nemohou pochopit, poněvadž nechť doznat pravdu. Jejich princip jest obelhávat chudý lid a obohacovat se jeho škodou. Pozorovatel.